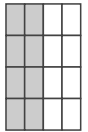

Stadion nije travnjak

Medij - Rubrika: DANAS - Ekonomija
Datum: Čet, 06/12/2012
Površina članka: 473cm2
Strana: 10

Zemlja: Srbija
Autor: Lj. Bukvić
Deo: 1/1

Ekonomija sporta - infrastruktura, investicioni prihodi, mediji i prihodi od TV prava, korporativni sponzori

Stadion nije travnjak

- Čurković: Pola veka nije ulagano u sportsku infrastrukturu
- Jakovac: Srbiji je potreban stadion pete generacije
- Denio: Multifunkcionalni stadioni generišu više različitih prihoda

Beograd - Drugi međunarodni sajam „Ekonomija sporta“, održan juče na Beogradskom sajmu, odgovorio je, između ostalog, na tri ključna pitanja - koji su potencijalni medijski i komercijalni izvori finansiranja koje generiše sport, kakvi investicioni modeli korporativnog sponzorstva sportskih klubova postoje, kao i koji su to infrastrukturni investicioni modeli u svetu.

Sumorna slika srpskog fudbala donekle je odraz stanja u našem društvu, rezultate u bilo kom sportu nemoguće je očekivati bez novca, a njega poslednjih decenija nije bilo uopšte, ni za osnovne stvari, a kamoli za ula-

ga Britanija. Bude li se ostvario veliki projekat FSS-a, napomenuo je Čurković, Srbija bi jednog dana mogla da računa da bude i domaćin finala Lige šampiona.

Kompanija Solidity, koja se bavi nekretninama, pokušala je da pronađe idealne lokacije za takav jedan stadion. „Ono što je Srbiji potrebno jeste stadion pete generacije, projekat sličan Olimpijskom stadionu, koji su Britanci napravili za potrebe Igrama u Londonu. Idealna lokacija za nazovao je se tamo već nalazi Kuća fudbala, svega 30 kilometara je od Beograda i nema problema sa vlasničkom strukturom - rekao

nade investitore i skupi dovoljno novca za ovakve projekte za savet svakako može da se obrati Francuskoj, koja je bila domaćin Svetkog prvenstva u fudbalu 1998. i koja će najbolje evropske fudbalske ekipe ugostiti u 2016.

- Izgradnja četiri stadiona u Lionu, Bordou, Nici i Lilu koštaće dve milijarde evra, od toga država će izdvojiti 10 odsto, odnosno 200.000 evra - rekao je ambasador Francuske u Srbiji Francois Gravije Denio. Ono što Francuze očekuje je i rekonstrukcija stadiona u Marselju.

- Stadion nije običan travnjak, nisu to samo mesta na kojima se održavaju sportske manifestaci-

ganje u sportsku infrastrukturu, rečeno je na Sajmu.

- Prethodnih pola veka ništa nije ulagano. Imamo stare, prevaziđene stadione, neki su baš mnogo stari, oronuli. Pojeo ih je zub vremena - slikovito je opisao potpredsednik Fudbalskog saveza Srbije Ivan Čurković.

Zajednička muka investitora, zaljubljenika u sport, ali i države jeste novac i on je glavna kočnica, ali, slažu se učesnici, postoje modeli kako bi sve moglo da se unapredi.

- Mi u FSS ne želimo da se pomirimo s tim da novca nema i imamo plan da naredne četiri godine uradimo dosta toga. Prioritet je da u Pazovi izgradimo stadion, pokrijemo jedan, da postavljamo reflektore gde treba. Međutim, glavna ideja jeste izgradnja nacionalnog stadiona - rekao je Čurković.

FSS ima u planu da do 2014, kako je naveo on, aplicira za sredstva za taj projekat koji je bio gotov 2019. „To bi nam otvorilo mogućnost da možda budemo jedan od domaćina EP 2020“, istakao je Čurković. Slične stadione, nacionalne, već imaju Francuska, Poljska, Rumunija i Veli-

ka Britanija. Bude li se ostvario veliki projekat FSS-a, napomenuo je Čurković, Srbija bi jednog dana mogla da računa da bude i domaćin finala Lige šampiona.

je Jovica Jakovac iz Solidity real estate. Druga na listi savršenih lokacija za stadion, napomenuo je Jakovac, jeste desna obala Dunava, gde se nalazi Luka Beograd. Prema njegovim rečima, postoji opcija i da se neki od postojećih stadiona, Rada, Crvene zvezde, Partizana ili OFK Beograda preuredi. „Na dugom štapu su neke druge lokacije, kao ona koju nazivamo trećim ili banatskim Beogradom, gde će počinjati most koji spaja Borču i Zemun“, naglasio je Jakovac.

Ekonomista i profesor na Univerzitetu Singidunum Danijel Cvjetičanin rekao je da male zemlje, sa siromašnom privredom ne mogu sebi da priušte velike investicije.

- Sport nije atraktivno polje za ulaganje kada želite veliki profit, pa opet se veliki novac vrti u sportu, što je nama ekonomistima vrlo čudno - rekao je Cvjetičanin.

Veliku ulogu u svemu, smatra predsednik Privredne komore Beograda Milan Janković, treba da odigra država. Jedino ona, smatra Janković, kad hoće nešto može da učini. Kada država pro-

je, već razne druge. Taj koncept multifunkcionalnih stadiona je dobar jer se na taj način generišu razni prihodi, tu imate tržne centre, hotele, restorane - istakao je Denio.

O iskustvima SAD govorio je šef ekonomskog odeljenja njihovog ambasade u Beogradu Duglas Apostol. On je istakao da je samo u poslednjih 20 godina u SAD uloženo 30 milijardi dolara za rekonstrukciju i održavanje stadiona. Međutim, stadioni se održavaju zahvaljujući reklamama. „Samo jedan minut na TV zna da košta i sedam miliona dolara, a njujorski Metsi naplaćuju od grada 20 miliona dolara godišnje reklamu - samo to što je ime napisano na stadionu. A to je ugovor na 20 godina - rekao je Apostol. On je naglasio da klubovi iz SAD, bilo da su iz NFL, NBA ili NHL lige spadaju među najskuplje na svetu.

- Uz Mančester junajted i Real Madrid, njujorski Jenkiji i Dalas kaubojisi su najbogatiji klubovi na svetu - rekao je on. Apostol je istakao da sport u SAD zaraduje najviše od reklama, ali da nije zanemarljiva ni zarada od prodaje karata.

- Sa sinom sam bio nedavno na utakmici u Baltimoru. Karta je koštala 90 dolara, parking 25 dolara, a pivo 9 dolara. U proseku se na stadionu popije dva piva, tako da dobijete prosečno 6.000 dolara samo od prodaje piva - naglasio je Duglas Apostol.

Lj. Bukvić

Graditelji čekaju poziv

Da Srbija ne kuburi sa preduzećima koja bi mogla da rade na tako jednom velikom projektu, potvrdio je direktor firme Amiga iz Kraljeva, koja je sagradila stadionu u Gabonu. „Za potrebe afričkog Kupa nacija sagradili smo nedavno drugi po veličini stadionu u Gabonu, kapaciteta 25.000 mesta“, rekao je direktor kompanije Miroslav Tlačina. Amiga je gradila i žičare, gondole, a poslednji projekat je sportska hala u Kraljevu sa 3.300 mesta.